

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 81/2009,

14. jaanuar 2009,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 562/2006 viisainfosüsteemi (VIS) kasutamise osas Schengeni piirieskirjade raames

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määruses (EÜ) nr 562/2006, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad), ⁽²⁾ on sätestatud piiripunktides toimuvaid kontrole ning patrull- ja vaatlustegevust reguleerivad tingimused, kriteeriumid ja üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas Schengeni infosüsteemist päringute tegemise kord.

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus), ⁽³⁾ eesmärk on parandada ühise viisapoliitika rakendamist. Lisaks sätestatakse nimetatud määruses, et VIS peaks hõlbustama kontrolli välispiiril asuvates piiripunktides ja pettusevastast võitlust.

(3) Määrusega (EÜ) nr 767/2008 kehtestatakse välispiiri piiripunktides toimuva kontrolli jaoks pädevatele asutustele andmetes otsingute tegemise kriteeriumid ja andmetele juurdepääsu tingimused, selleks et kontrollida viisaomaniku isikusamasust, viisa autentsust, ja seda, kas on täidetud liikmesriigi territooriumile sisenemise tingimused, ning et tuvastada isik, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi.

(4) Ainult sõrmejälgede kontrolli põhjal saab olla kindel, et Schengeni alale siseneda sooviv isik on see isik, kellele viisa on välja antud, seetõttu tuleks kehtestada VISi kasutamine välispiiridel.

(5) Määruse (EÜ) nr 562/2006 artiklis 5 sätestatud kolmanda riikide kodanike sisenemise tingimuste täitmise kontrollimiseks ja oma ülesannete edukaks täitmiseks peaks piirivalve kasutama kogu kättesaadavat teavet, sealhulgas VISi andmeid.

(6) Et ei välditaks selliseid piiripunkte, kus viisainfosüsteem on kasutusel, ning VISi tõhususe tagamiseks on VISi ühtne kasutamine välispiiril asuvates piiripunktides eriti oluline, kui kontrollitakse isikuid territooriumile sisenemisel.

(7) Korduvate viisataotluste puhul on asjakohane VISis salvestatud esimese viisataotluse biomeetrilisi andmeid taaskasutada ja kopeerida, seetõttu peaks VISi kasutamine välispiiril territooriumile sisenevaid isikuid kontrollides olema kohustuslik.

(8) VISi kasutamine peaks hõlmama süstemaatilist otsingute tegemist VISist viisakleebise numbri alusel koos sõrmejälgede kontrolliga. Arvestades aga selliste otsingute võimaliku mõju ooteajale piiripunktides, peaks üleminekuajal olema erandkorras võimalik rangelt määratletud juhtudel teha VISis päringuid sõrmejälgede süstemaatilise kontrollita. Liikmesriigid peaksid tagama, et seda erandit kasutatakse üksnes juhul, kui sellekohased tingimused on täielikult täidetud ning et selle erandi kohaldamise kestus ja sagedus üksikutes piiripunktides on rangelt minimaalne.

(9) Määrust (EÜ) nr 562/2006 tuleks vastavalt muuta.

(10) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt eeskirjade kehtestamine VISi kasutamiseks välispiiridel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seda on parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimeetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(11) Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 2 ja mis on kajastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 2. septembri 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 27. novembri 2008. aasta otsus.

⁽²⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

- (12) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (nende kahe riigi ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ ⁽²⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (13) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel sõlmitud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁴⁾ artikliga 3.
- (14) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/261/EÜ ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (15) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu kolmanda osa IV jaotise sätete alusel Schengeni *acquis'*l, peaks Taani otsustama kõnealuse protokoll artikli 5 kohaselt kuue kuu jooksul alates käesoleva määruse vastuvõtmisest, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (16) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽⁷⁾. Seetõttu ei osale Ühendkuningriik määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (17) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes ⁽⁸⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (18) Küprose puhul kujutab käesolev määrus endast Schengeni *acquis'*l põhinevat või sellega muul viisil seotud akti vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõikele 2.
- (19) Käesolev määrus kujutab endast Schengeni *acquis'*l põhinevat või sellega muul viisil seotud akti vastavalt 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõikele 2.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Muutmine

Määruse (EÜ) nr 562/2006 artikli 7 lõiget 3 muudetakse järgmiselt.

1. Punkti a järele lisatakse järgmised punktid:

„aa) Kui kolmanda riigi kodanikul on artikli 5 lõike 1 punkti b kohane viisa, hõlmab põhjalik kontroll riiki sisenemisel ka viisaomaniku isikusamasuse ja viisa autentsuse kontrollimist, kasutades selleks viisainfosüsteemi (VIS) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus), ^(*) artikliga 18.

ab) Erandina, kui:

i) liiklus muutub nii tihedaks, et ooteaeg piiripunktis pikeneb liigselt;

ii) kõik ressursid (st töötajad, vahendid ja organisatsioon) on võetud juba kasutusele ning

⁽¹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽²⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽³⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁴⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 1.

⁽⁵⁾ Nõukogu dokument 16462/06; <http://register.consilium.europa.eu>.

⁽⁶⁾ ELT L 83, 26.3.2008, lk 3.

⁽⁷⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁸⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

iii) hinnangu põhjal puudub sisejulgeoleku ja ebaseadusliku sisserändega seotud oht,

võib VISis päringuid teha, kasutades vaid viisakleebise numbrit või kasutades juhuslikkuse alusel viisakleebise numbrit koos sõrmejälgede kontrolliga.

Ent igal juhul, kui kaheldakse viisaomaniku isikusamasuses ja/või viisa autentsuses, tehakse VISis päring süstemaatiliselt viisakleebise numbril alusel koos sõrmejälgede kontrolliga.

Seda erandit võib asjaomases piiripunktis kohaldada üksnes juhul, kui eespool nimetatud tingimused on täidetud.

ac) Otsuse teha päringuid VISis vastavalt punktile ab võtab vastu piiripunktis vastutav piirivalveametnik või see võetakse vastu kõrgemal tasandil.

Asjaomane liikmesriik teavitab viivitamatult sellisest otusest teisi liikmesriike ja komisjoni.

ad) Iga liikmesriik edastab Euroopa Parlamendile ja komisjonile üks kord aastas aruande punkti ab kohaldamise kohta, milles esitatakse VISis üksnes viisakleebise numbril alusel kontrollitud kolmandate riikide kodanike arv ja punkti ab alapunktis i osutatud ooteaja kestus.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Strasbourg, 14. jaanuar 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
A. VONDRA

ae) Punkte ab ja ac kohaldatakse maksimaalselt kolm aastat pärast kolme aasta möödumist VISi töölerakendamisest. Komisjon edastab Euroopa Parlamendile ja nõukogule enne punktide ab ja ac kohaldamise teise aasta lõppu hinnangu nende rakendamise kohta. Nimetatud hinnangu põhjal võib Euroopa Parlament või nõukogu paluda komisjonil esitada asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

(*) ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.”

2. Punkti c alapunkti i lõppu lisatakse järgmine lause:

„selline kontroll võib hõlmata ka VISis päringu tegemist kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 18;”.

3. Lisatakse punkt d:

„d) Selliste isikute tuvastamiseks, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi, võib VISis päringuid teha kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 20.”

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 48 lõikes 1 nimetatud kuupäevale järgnevast kahekümnendast päevast.